

Jornades sobre l'Euroregió Pirineus - Mediterrània

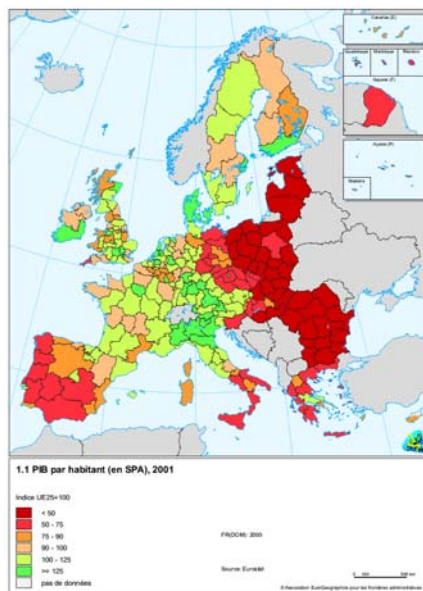
La fonamentació de l'Euroregió des de l'anàlisi econòmico-regional.

9-10 de juny de 2005

Martí Parellada
Universitat de Barcelona
Institut d'Economia de Barcelona

INDEX

- 1.- L'Euroregió a la Unió Europea.
- 2.- L'Euroregió. Models de creixement.
- 3.- L'impacte de les polítiques comunitàries i dels estats membres sobre l'Euroregió.

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

L'estudi

- **Les villes européennes, analyse comparative**

Céline Rozenblat, Patricia Cicille

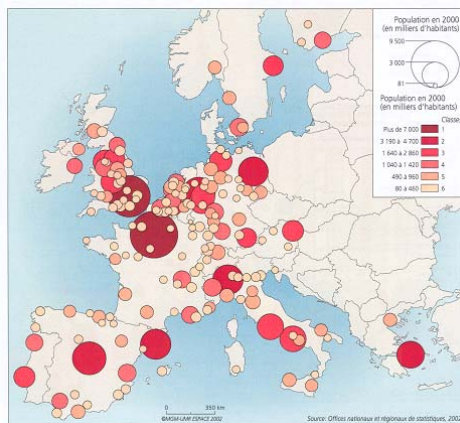
Le Documentation Française (DATAR), 2003

- **Estudi de 180 aglomeracions urbanes de més de 200.000 habitants en els 15 països de la UE, mitjançant 15 indicadors**

- **Dona continuïtat a l'estudi de R. Brunet.** Les villes européennes. Datar-Reclus. La Documentation Française 1989.

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

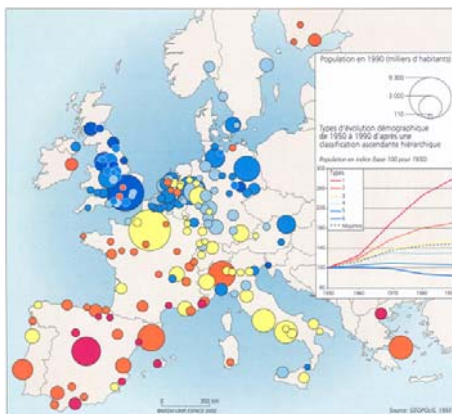
La població en 2000

Les villes européennes. Analyse comparative

Palma de Mallorca. 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

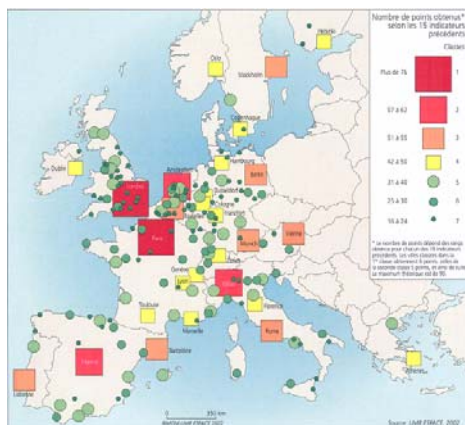
Evolució de la població de les ciutats. 1950-1990

Les villes européennes. Analyse comparative

Palma de Mallorca. 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

La classificació de les ciutats

Les villes européennes. Analyse comparative

Punts obtinguts per les 180 aglomeracions

Case	Points	Rank
Class 1		
Paris	81	1
Londres	76	2
Class 2		
Madrid	62	3
Amsterdam	59	4
Milan	57	5
Class 3		
Barcelona, Berlin, Rome	55	6
Bruxelles, Vienne	53	9
Munch, Stockholm	52	11
Lisbonne	51	13
Class 4		
Athènes, Cologne	50	14
Copenhague	49	16
Dublin, Lyon	47	17
Frankfurt	46	19
Düsseldorf, Helsinki, Zurich	45	20
Florence, Hambourg, Marseille	44	23
Genève, Oslo	43	26
Toulouse	42	28
Class 5		
Naples, Rotterdam, Stuttgart	40	29
Bologne	39	32
Edimbourg, Turin	38	33
Birmingham, Manchester, Strasbourg, Valence	37	35
Anvers, Bilbao, Bordeaux, Essen, Lille, Nice, Seville	36	39
Bâle, Glogow, Cologne, Montpellier, Nuremberg	35	46
Hannov, Luxembourg, Venise	34	51
Leeds, Naples, Porto, Salonicque	33	54
Grenade, Palma de Majorque, Utrecht	32	58
Gronoble, Malaga	31	61

	Points	Rank
1	30	63
2	28	71
3	27	71
4	26	81
5	26	81
6	25	86
7	24	102
8	23	119
9	23	128
10	23	133
11	23	146
12	23	146
13	22	158
14	21	170

Les villes européennes. Analyse comparative

Les conclusions

L'estructura urbana europea es troba dotze anys després:

- **Dos ciutats: París i Londres** clarament dominants, tan demogràficament com en rellevància econòmica
- **Una gran dorsal europea**, de Londres a Milà, que travessa la tercera conurbació europea, en termes demogràfics, constituïda per les ciutats nord-renanes (Essen, Colonia...). Torna a ser la "Banana" que es troba, tot i que només parcialment, en alguns dels indicadors utilitzats (seus socials, fires, places financeres)

...tanmateix aquesta Europa no és la única expressió de les ciutats europees.

- **Es visibe l'efecte de l'obertura a l'est.** Ciutats com Berlin, Munic o Viena s'han beneficiat recentment de l'ampliació europea cap a l'Est, sense menystenir els efectes futurs de l'arribada de les grans capitals de l'Europa central i oriental.
- **L'emergència d'una Europa més i més multipolar que dona sentit a les estratègies de valorització de les euroregions:**
 - Al sud. Roma, Milà, Torí, Barcelona i Madrid es complementen per Florencia, Marsella, Toulouse i Lisboa.
 - L'Europa baltica, que retroba una xarxa de ciutats molt dinàmiques.
 - Les perifèries europees que es posicionen millor que fa 12 anys en termes d'oferta metropolitana d'alt nivell: Dublín, Oslo, Atenes.

1.- L'Euroregió a la Unió Europea.

2.- L'Euroregió. Models de creixement.

3.- L'impacte de les polítiques comunitàries i dels estats membres sobre l'Euroregió.

SUPERFÍCIE I POBLACIÓ				
	<i>Població 2001</i>	<i>pes sobre la UE-15 (%)</i>	<i>pes sobre l'Euroregió (%)</i>	<i>Població per Km2</i>
Unió Europea (15)	377.882.100	100		120
Espanya	40.720.500	10,78		81
França	59.192.600	15,66		109
Euroregió Pirineus-Mediterrània	13.340.700	3,53	100	85
Aragó	1.201.000	0,32	9,00	25
Catalunya	6.314.700	1,67	47,33	198
Illes Balears	861.400	0,23	6,46	172
Languedoc-Roussillon	2.360.700	0,62	17,70	86
Midi-Pyrénées	2.602.900	0,69	19,51	57
País Valencià	4.118.200	1,09		177

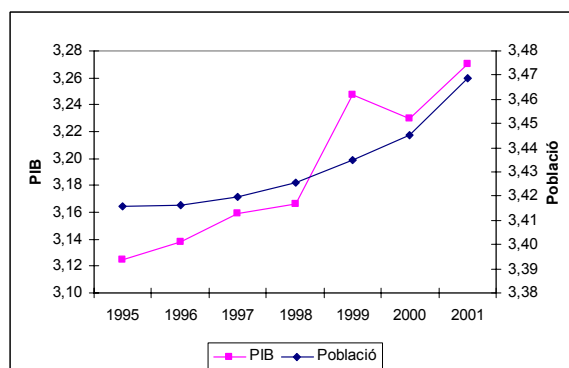
Font: C. Aranda i D. Montolio. Nota d'Economia n° 80

INDICADORS DEL MERCAT DE TREBALL						
	1996			2001		
	Taxa d'activitat (%)	Taxa d'ocupació (%)	Taxa d'atur (%)	Taxa d'activitat (%)	Taxa d'ocupació (%)	Taxa d'atur (%)
Unió Europea (15)	67,81	60,30	11,08	69,20	64,10	7,37
Espanya	61,46	47,60	22,55	64,18	57,50	10,41
França	68,28	59,70	12,56	68,63	62,70	8,64
Euroregió Pirineus-Mediterrània	66,01	54,76	17,05	69,03	62,99	8,75
Aragó	62,03	52,40	15,52	64,34	61,20	4,88
Catalunya	66,21	53,90	18,59	71,18	65,20	8,40
Illes Balears	67,21	58,00	13,70	70,65	66,50	5,87
Languedoc-Roussillon	64,62	51,70	19,99	63,37	54,80	13,52
Midi-Pyrénées	68,32	59,90	12,32	69,75	63,60	8,81
País Valencià	62,70	49,30	21,37	66,54	60,10	9,67

Font: C. Aranda i D. Montolio. Nota d'Economia nº 80

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

Pes de l'Euroregió (% sobre UE-15)

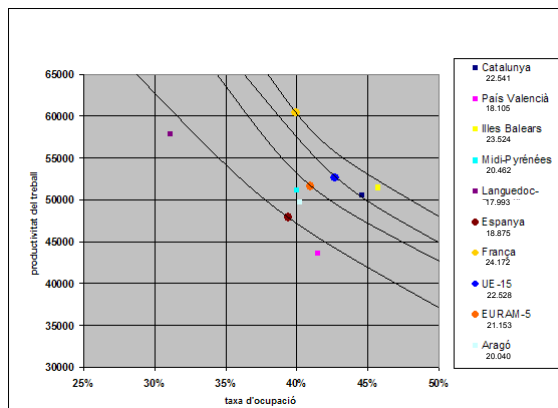
Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

PIB A PREUS CORRENTS 2001			PIB PER CÀPITA (1995-2001)		
	Pes respecte UE-15 (%)	Pes respecte Euroregió (%)	Taxa creix anual acum. 1995-2001 (%)	Índex 2001	Taxa creix anual acum.
Unió Europea (15)	100		2,52	100	2,26%
Espanya	8,93		3,68	84,21	3,28%
França	16,81		2,58	104,79	2,28%
Euroregió Pirineus-Mediterrània	3,27	100	3,15	94,88	2,63%
Aragó	0,27	8,41	2,64	89,40	2,87%
Catalunya	1,65	50,36	3,24	100,56	2,88%
Illes Balears	0,22	6,85	5,18	104,94	3,40%
Languedoc-Roussillon	0,50	15,26	3,16	80,27	2,30%
Midi-Pyrénées	0,63	19,13	2,66	91,29	2,04%
Pais Valencià	0,87		4,20	80,77	3,48%

Font: C. Aranda i D. Montolio. Nota d'Economia nº 80

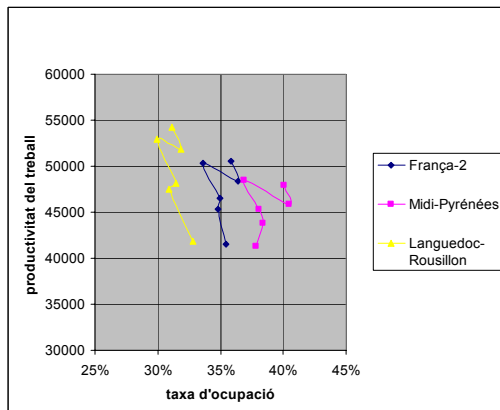
Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

PIB per càpita EURAM 2002

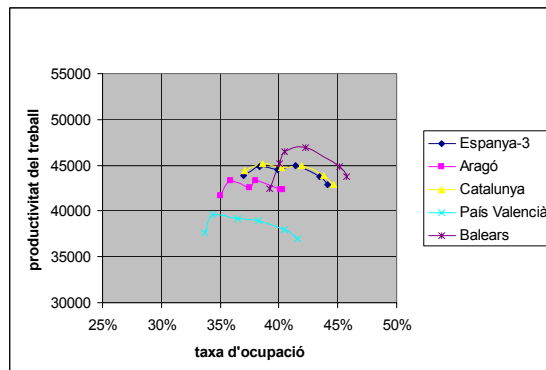
Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

PIB per càpita França - 2 (1996-2001)

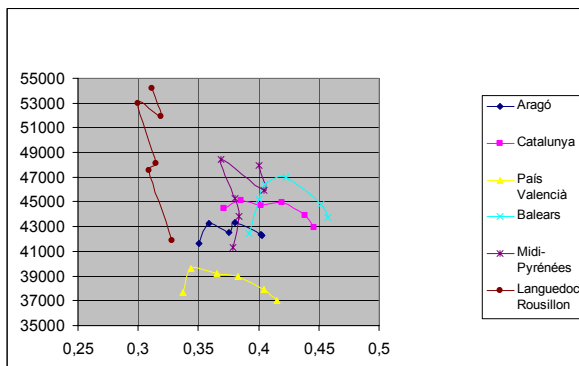
Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

PIB pc Espanya – 3 (1996-2001)

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

Evolució 1996-2001

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

INDEX

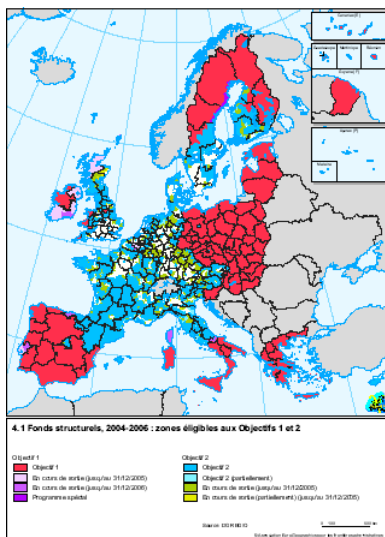
1.- L'Euroregió a la Unió Europea.

2.- L'Euroregió. Models de creixement.

3.- L'impacte de les polítiques comunitàries i dels estats membres sobre l'Euroregió.

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

La política de cohesió 2000-2006

Palma de Mallorca, 9-10 de juny, Jornades sobre l'Euroregió

La política de cohesió 2007-2013

Pressupost:
336.100M €
(0,41% del PIB UE)

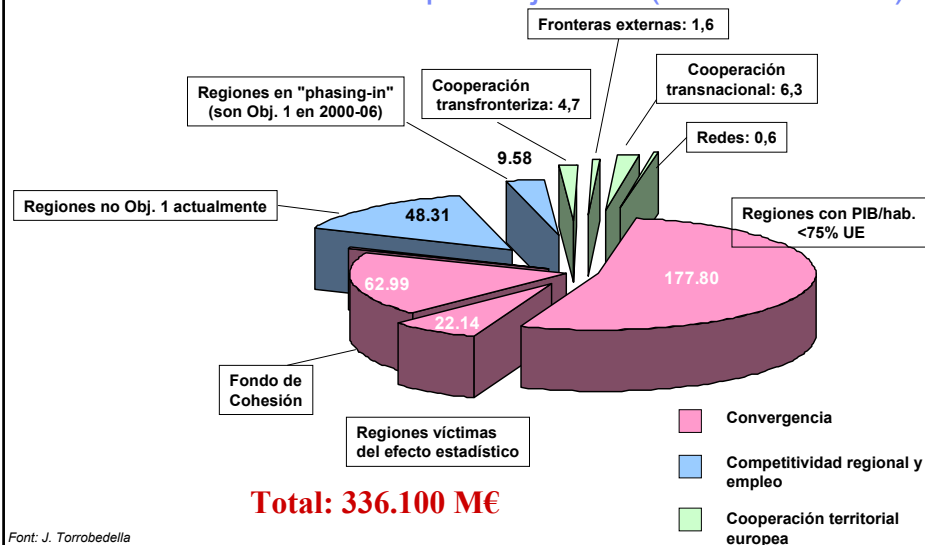
Programas e instrumentos	Elegibilidad	Prioridades	Asignaciones
Objetivo "Convergencia" <i>(incluido programa especial RUPs)</i>			78,5% (264.000 M€)
Programas regionales y nacionales FEDER FSE	Regiones con PIB/hab. <75% EU-25	<ul style="list-style-type: none">• I+D+i• medio ambiente y prevención de riesgos• accesibilidad• infraestructuras• recursos humanos• capacidad admitiva	67,34% = 177.800 M€
	Efecto estadístico: Regiones con PIB/hab. <75% EU-15 y >75% EU-25		8,38% = 22.140 M€
Fondo de Cohesión	EM con RNB/hab. <90% EU-25	<ul style="list-style-type: none">• transportes (RTE)• transporte sostenible• medio ambiente• energías renovables	23,86% = 62.990 M€
Objetivo "Competitividad regional y empleo"			17,2% (57.900 M€)
Programas regionales (FEDER) y programas nacionales/regionales (FSE)	Los EM proponen una lista de regiones (NUTS I o NUTS II)	<ul style="list-style-type: none">• I+D+i• medio ambiente y prevención de riesgos• accesibilidad• estrategia europea para el empleo	83,44% = 48.310 M€
	"Phasing-in" (regiones que salen naturalmente del actual Obj. 1)		16,56% = 9.580 M€
Objetivo "Cooperación territorial europea"			3,94% (13.200 M€)
Programas y redes transfronterizos y transnacionales (FEDER)	Regiones fronterizas y grandes regiones de cooperación transnacional	<ul style="list-style-type: none">• I+D+i• medio ambiente y prevención de riesgos• accesibilidad• cultura y educación	36% t-fronterizo 12% vecin./ISPA 48% t-nacional 4% redes

Font: J. Torrobedella

Palma de Mallorca, 9-10 de juny, Jornades sobre l'Euroregió

La política de cohesió 2007-13

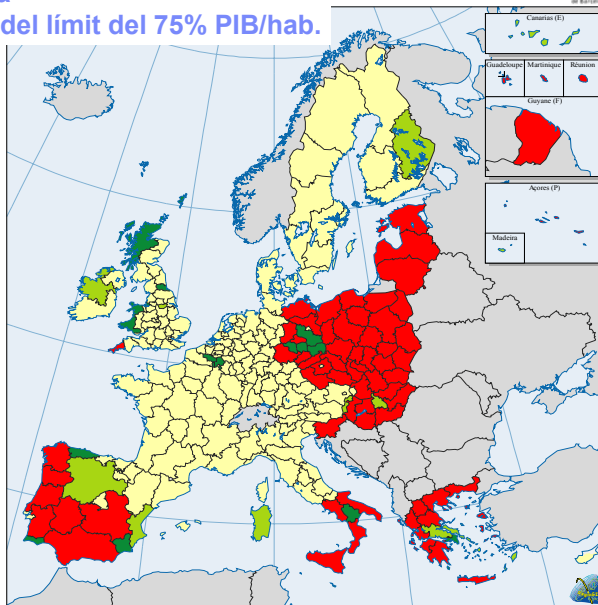
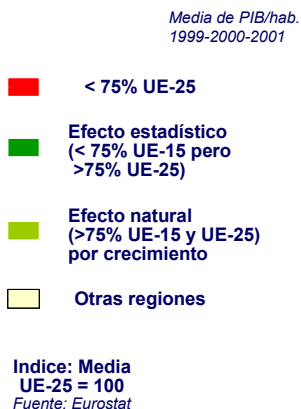
Distribució de recursos per objectius (en mils de M€)

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

La concentració geogràfica

Regions per sota o a prop del límit del 75% PIB/hab.

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

Agrupación Europea de Cooperación Transfronteriza (AECT)

- Tradicionalment han existit **dificultats en la gestió** dels programes i projectes de cooperació transfronteritza, transnacional e interregional a causa dels diferents ordenaments jurídics i administratius dels EM.
- Per primer cop, s'ofereix la possibilitat de crear **ents amb personalitat jurídica** basats en una convenció voluntària entre EM, col·lectivitats regionals i/o locals o altres organismes públics.
- La **responsabilitat financera** dels EM i de les col·lectivitats regionals i/o locals implicades no pot ser delegada a l'AECT.

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió

Saldo final amb el SPC i nivell de renda. EUROREGIÓ. 1993

	Saldo fiscal amb el SPC % sobre PIB regional		PIB p.c. (100 país respectiu)	PIB p.c. (100 UE)
	Flux benefici	Flux monetari		
Migdia – Pirineus	6 %	5 %	89	99
Llenguadoc- Rosselló	8 %	9 %	78	86
Aragó	-7 %	-3 %	113	88
Balears	-8 %	-7 %	127	99
Catalunya	-6 %	-5 %	121	94
València	0 %	0 %	96	74

Font: Davenzies-Nicot-Prud'homme (1996)

Palma de Mallorca, 9-10 de juny. Jornades sobre l'Euroregió